

ת"פ 51603/03/21 - מדינת ישראל נגד מוחמד זיינב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 דצמבר 2022

ת"פ 51603-03-21 מדינת ישראל נ' זיינב ואח'

בפני כב' השופט בני שגיא, סגן נשיא
מדינת ישראל
המאשימה
על-ידי ב"כ עו"ד אריאל שור

נגד
הנאשם
מוחמד זיינב
על-ידי ב"כ עו"ד וליד כבוב

מז דין

כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין. הודאת הנאשם ניתנה במסגרת הסדר טיעון, במסגרתו סוכם כי התביעה תגביל עתירתה לעונש של ארבע שנות מאסר לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי, בעוד הסנגור יוכל לטעון באופן חופשי ביחס לכל רכיבי הענישה.

עובר לשמיעת טיעוני הצדדים לעונש, הופנה הנאשם לשירות המבחן ונערך תסקיר בעניינו.

למען שלמות התמונה העובדתית, יצוין כי במקור הוגש כתב האישום גם נגד נאשם נוסף בשם מוסא זיינב, אשר נטען כי הוא "האחר" המופיע בכתב האישום בעניינו של הנאשם, אולם בהמשך, התגלתה ראייה בעלת פוטנציאל מזכה, ועל כן תוקן כתב האישום בעניינו, וגובש הסדר טיעון במסגרתו הורשע אותו נאשם בעבירה של הפרעה לשוט, והצדדים עתרו במשותף להסתפק בימי המעצר (12 ימים).

עובדות כתב האישום המתוקן

2. על-פי האמור בעובדות כתב האישום המתוקן, קשר הנאשם קשר עם אחר שזהותו אינה ידועה, לשדוד שני מתלוננים שהם בעלים של חברות לפרטת שיקים, וביודעם כי אלה עתידים למשוך סכום כסף מחשבון המתנהל בבנק מזרחי-טפחות, בסניף אלנבי בתל-אביב.

ביום 31.12.20, הגיעו המתלוננים לסניף הבנק כשהם מצוידים בשני תיקי נשיאה, וביקשו למשוך כסף מזומן בסכום שאינו ידוע. באותה עת, בשעה 13:28 או בסמוך לכך, הגיעו למקום הנאשם והאחר, וזאת במטרה לשדוד את המתלוננים. הנאשם והאחר רכבו על אופנוע הרשום על שם הנאשם אליו הוצמדה לוחית רישוי גנובה, וכן חבשו קסדות, עטו כפפות ולבשו מעילים של חברת השליחויות "וולט". הנאשם והאחר עצרו בסמוך לסניף הבנק, האחר ירד מהאופנוע והתיישב בתחנת אוטובוס סמוכה, ואילו הנאשם המתין על גבי האופנוע. בשעה 13:46 יצאו המתלוננים מהבנק, תוך שאחד מהם אוזח בתיקים שהכילו סכום כסף במזומן. האחר הבחין

במתלוננים, רץ לעברם, ותקף אחד מהם בכך שהלם בראשו והפילו אל הקרקע, ובהמשך, נאבק עם השני וריסס לעברו גז פלפל. מיד לאחר מכן, נטלו האחר והנאשם את התיקים ובהם הכסף, ונמלטו בריצה אל עבר רחוב אחד העם, שם המתין רכב אקראי לחילוף האור ברמזור. האחר התיז גז פלפל לעבר נהג הרכב, הוציאו בכוח מרכבו ותחת התנגדותו, שאז נכנסו הנאשם והאחר לרכב עם התיקים, ונמלטו מהמקום בנסיעה פרועה. בהמשך, נטשו הנאשם והאחר את הרכב. כתוצאה מהמעשים המתוארים, נגרמו למתלוננים חבלות, ובכלל זה: נפיחות במצחו של א.א, חבלה בראשו ומעל לגבה ימין, וכן שפשוף ברגל שמאל; שפשופים חיצוניים וסימן חבלה בכתפו של ב.ב., וכן שבר ראש עם תזוזה מינימלית והמטומה תת-עורית.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי מדובר בנאשם בן 21, נשוי ואב לילד בן 7 חודשים, עובד בחנות דגים בבעלות אימו. אביו של הנאשם מוסלמי, אימו יהודייה, והוא מגדיר את מוצאו הלאומי כיהודי. הוריו של הנאשם התגרשו עת היה בן חצי שנה, והנאשם ואחיו הוצאו בצו בית משפט מחזקת האם, ונמסרו לסבתם, אצלה גדל הנאשם לאורך השנים עד לבגרותו. אימו ואביו נישאו בשנית לבני זוג אחרים, ומנישואים אלה נולדו לנאשם 11 אחים למחצה. הנאשם השלים 9 שנות לימוד, תיאר מעברים תכופים בין מסגרות חינוך ערביות ויהודיות, וכן קשיי הסתגלות. בגיל 15, ועל רקע הפרעות קשב וריכוז ולקויות למידה, נשר הנאשם ממסגרות חינוך, והחל לעבוד בעבודות מזדמנות. תואר על-ידי הנאשם כי היה חשוף מגיל צעיר לסביבה עבריינית, ואף היה עד לרצח של דודו, וכן לניסיון רצח של בעלה לשעבר של אימו- אירועים שתוארו על-ידו באופן טראומתי.

שירות המבחן התרשם מחוסר בשלות ומדפוסים ילדותיים באישיותו של הנאשם, מתפיסה קורבנית, ומנטייה להשליך את האשמה על גורמים אחרים. הנאשם התקשה לקבל אחריות על התנהלותו ובחירותיו, ואף התקשה לקבל אחריות על מעשיו. בהקשר זה, יצוין כי בישיבת 6.11.22 ובעקבות דבריו לקצין המבחן, נדרש הנאשם ליתן הבהרה נוספת ביחס להודאתו בכתב האישום המתוקן, ועמד על דבריו כי זו משקפת את שאירע. הנאשם הסביר כי קצין המבחן, ככל הנראה, לא הבין את כוונותיו.

הנאשם ביטא רצון לקבלת סיוע פסיכולוגי למצוקתו הנפשית, אך שלל נזקקות טיפולית בתחום העבריינות, ולדבריו ניתק קשרים עברייניים והוא ממוקד בחיי משפחה ותעסוקה.

על רקע עמדתו זו של הנאשם, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית, הגם שסבר כי קיימת נזקקות וצורך בטיפול.

טיעוני הצדדים לעונש

4. התובע, עו"ד אריאל שור, עמד בטיעונו על חומרת עבירת השוד באופן כללי, ועל חומרת האירוע הקונקרטי בו נטל חלק הנאשם. התובע סקר את הערכים המוגנים שנפגעו, וסבר כי יש מקום לשקלל במסגרת המתחם הן את העובדה כי השוד בוצע בצוותא, הן את השימוש בנשק קר (גז מדמיע) והן את הפעלת האלימות כלפי המתלוננים, כפי שזו תוארה בכתב האישום. התובע אף עמד על רכיב "התכנון המוקדם", ההצטיידות בפריטים מתאימים, ועל הנזק שנגרם לקורבנות העבירה, גם אם בסופו של יום מדובר בסכום כסף לא ידוע.

על בסיס הטיעונים שפורטו ופסיקה שהוצגה, עתרה התביעה למתחם הנע בין 3.5 שנות מאסר ל-6.5 שנות מאסר, ולאור הודאת הנאשם, גילו הצעיר, עברו הנקי ויתר נתוניו, נטען כי יש למקמו בסמוך לרף התחתון של המתחם, באופן שייגזרו עליו ארבע שנות מאסר.

הסנגור, עו"ד וליד כבוב, עמד בטיעונו על נסיבות המקרה, ונטען כי יש ליתן ביטוי במסגרת המתחם לחלקו המצומצם יותר של הנאשם ביחס לאחר. כך נטען, כי למעט רכיבה על האופנוע, היה זה האחר שירד בתחנת האוטובוס על-מנת להשקיף על יציאת המתלוננים מסניף הבנק, היה זה האחר ששלף את גז הפלפל ועשה בו שימוש, והיה זה האחר שתקף את אחד המתלוננים. בנסיבות אלה, כך נטען, ואף אם מדובר בביצוע בצוותא, לא ניתן להשוות בין חלקו של הנאשם לחלקו של האחר לצורך קביעת המתחם.

לצד התייחסות למתחם, פירט הסנגור את נתוני המורכבים של הנאשם, כפי שאלה עלו אף במסגרת תסקיר שירות המבחן. הובהר כי הנאשם, הלכה למעשה, ננטש על-ידי אימו בהיותו בן שנה וחצי, והוא גדל יחד עם אחיו המצוי על הרצף האוטוטי. הוסבר כי בנקודת הזמן הנוכחית, הנאשם נמצא במסלול שיקומי, הקים לאחרונה תא משפחתי, הפך לאב, והמשפחה כולה מעוניינת להירתם להמשך שיקומו. בהקשר זה, הוסבר כי להטלת עונש מאסר תהיה השלכה גם על התא המשפחתי.

סיכומי של טיעון, סבר הסנגור כי יש לקבוע מתחם הנע בין 9 חודשי מאסר ל-24 חודשי מאסר, ויש להטיל על הנאשם עונש המשקף את הרף התחתון של המתחם לריצוי בדרך של עבודות שירות.

הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו, ציין כי הוא נמצא בדרך חיים חדשה, הפך לאב, עובד בשתי עבודות ואף מטפל באחיו.

קביעת מתחם העונש ההולם

5. נקבע בפסיקה כי עבירות השוד פוגעות באינטרס המוגן של שמירה על גופו ורכושו של אדם, וכי בגזירת עונשם של עבריינים שהורשעו בעבירה זו, נדרש בית המשפט לשדר מסר ברור כי היא גוררת עימה עונש משמעותי (ע"פ 4012/13 אוריזיני נ' מדינת ישראל (12.2.2014)).

6. עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים נגזרת מנתוניו של האירוע, ודומני כי במקרה דנן, מדובר בעוצמה לא מבוטלת.

אין חולק כי עסקינן בשוד מתוכנן ומוקפד, תוך שהנאשם והאחר הצטיידו בפריטים שהיה בהם כדי לסייע להם להיטמע בקהל, לבצע את השוד ולהקשות על זיהויים. כך לענין לוחית הרישוי הגנובה שהוצמדה לאופנוע עליו רכבו הנאשם והאחר, כך לענין מעילי שליחי "וולט", וכך לענין ההצטיידות בגז פלפל.

על פניו, נראה כי מועד השוד לא נבחר באופן אקראי אלא שהוא תוצאה של ידיעה אימתי מגיעים המתלוננים לסניף הבנק לצורך משיכת כספים.

גם ביצוע השוד עצמו לווה באקט אלים של תקיפת אחד המתלוננים באמצעות מכה בראשו, וריסוסו של המתלונן הנוסף בגז פלפל, אולם בכך לא בא האירוע לידי סיום, שכן גם במהלך הימלטותם של הנאשם והאחר, רוסס בגז פלפל בעל רכב אקראי שהיה באזור, הוצא מרכבו, שאז נמלטו הנאשמים מהזירה באמצעות אותו רכב. למעשה, מדובר ב"אירוע בתוך אירוע" ולדברים השלכה מובהקת על מתחם העונש ההולם.

דומה כי הנתונים שפורטו לעיל, לבד מהיותם משפיעים על המתחם, מובילים למסקנה כי מדובר בעבירת שוד שאינה נמצאת ברף התחתון של עבירות השוד, אף אם סכום הכסף שנשדד אינו ידוע.

בכל הנוגע לנזק שנגרם, שאף הוא פרמטר שיש לשקלל במסגרת המתחם, ניתן לדבר במקרה דנן על נזק "משולש":

ראשית, הנזק הרכושי שנגרם למתלוננים כמו גם לבעל הרכב הנוסף עמו נמלטו הנאשם והאחר;

שנית, הנזק הפיזי שנגרם למתלוננים כמפורט בכתב האישום המתוקן;

שלישית, הנזק הנפשי הנגרם לכל אדם המוצא את עצמו כקורבן של אירוע מהסוג דנן, המותיר חותמו בנפשו של קורבן העבירה.

השילוב שבין שלושת הנזקים האמורים הוא בעוצמה שאינה מבוטלת, ויש לשקלל כאמור במסגרת המתחם.

7. מבלי לגרוע מאותם רכיבים חמורים שפורטו, סבורני כי לא ניתן להתעלם מהפער הקיים בין מעשיו של הנאשם במסגרת האירוע לבין מעשיו של האחר. אמנם חוק העונשין רואה בשני המעורבים, המצויים במעגל הפנימי, כמבצעים בצוותא, אך לצורך גזירת הדין, ניתן בהחלט לבחון את חלקו הקונקרטי של כל אחד מהמעורבים, וכך בכוונתי לעשות. מכאן, שכל שהייתי נדרש לקביעת המתחם בעניינו של האחר, הייתי קובע מתחם חמור יותר מזה שבכוונתי לקבוע ביחס לחלקו של הנאשם במעשה העברייני, אף אם ברור שהפערים בין שני מבצעים בצוותא אינם יכולים להיות דרמטיים.

8. נתתי דעתי לטיעון הסנגור בדבר השפעת עונשו של מוסא זיינב על עונשו של הנאשם, ודומני כי שעה שביסוד החלטת התביעה לתקן את כתב האישום בעניינו של מוסא זיינב לעבירה של הפרעה לשוט, עמדה ראייה בעלת פוטנציאל מזכה, לא ניתן להשוות בין השניים, ובוודאי שלא לקשור בין העונש המוסכם שהוטל על מוסא זיינב לבין העונש הראוי לנאשם.

9. במסגרת בחינת מדיניות הענישה הנוהגת ראיתי להפנות לפסקי הדין הבאים:

ע"פ 4761/20 **עתאמנה נ' מדינת ישראל** (16.11.2020) - המערער הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק, בכך שהוא ונאשם נוסף שהו בתל אביב בסביבות השעה חצות כשבידיהם שני מכלי גז פלפל, ניגשו למתלוננת שחלפה על פניהם, תקפו אותה באמצעות ריסוס פניה בגז פלפל, ונאשם 1 ניסה לחטוף את תיק היד בו אחזקה ובכך גרם לנפילתה ארצה. בעודה שרועה על הקרקע, חטף ממנה הנאשם 1 את התיק בכוח בו היו 16,860 ₪, צמידי זהב, טבעות זהב, שרשרת זהב משובצת יהלומים, ומסמכים לרבות תעודת זהות. כתוצאה מהמעשים סבלה המתלוננת מאודם בעיניה ובפניה וכן נפצעה בכף ידה ובשתי הברכיים. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה שנוע בין 20 ל-40 חודשי מאסר** והשית על נאשם 1 **עונש של 26 חודשי מאסר**, לצד עונשים נלווים; ועל המערער **עונש של 33 חודשי מאסר**, לצד עונשים נלווים. המערער הגיש ערעור על חומרת העונש אולם בהמלצת בית המשפט העליון חזר בו מהערעור.

ע"פ 8271/17 **מדינת ישראל נ' אבו גליון** (30.1.2018) - המערער הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של קשירת קשר ושוד בנסיבות מחמירות, בכך שביצע יחד עם אחר שוד מכשירי טלפון ניידים משני צעירים, תוך

שהצטיידו באקדח סטאר ובעוד חפץ דמוי אקדח, ואף ירו יריות באוויר במהלך השוד. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 15 ל-40 חודשי מאסר**, והטיל על המערער 23 חודשי מאסר בפועל. ערעור על קולת העונש התקבל בבית המשפט העליון, כך שהעונש הוחמר והושתו על המערער **31 חודשי מאסר**.

ע"פ 3079/16 **פלג ואח' נ' מדינת ישראל** (27.12.2016) - שם נדון עניינם של שני נאשמים שהורשעו בשתי עבירות של שוד, לאחר ששדדו סניף בנק דואר וחנות נוחות. בית המשפט המחוזי בחיפה גזר על שני הנאשמים 54 ו-60 חודשי מאסר. בית המשפט העליון הפחית חצי שנה בעונשו של כל אחד מהם.

ע"פ 1312/16 **מדינת ישראל נ' מטר** (6.11.2016) - שם נקבע **מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל-7 שנות מאסר**, בגין שוד בנק שנעשה בחבורה תוך הצטיידות בכלי נשק (כאשר אחד הנאשמים אף ירה ירייה אחת באוויר בעת מנוסתו). שלל השוד באותו מקרה עמד על 19,000 ₪ ושיקים. בית המשפט המחוזי השית על הנאשמים 4 שנות מאסר, אולם בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והעמיד את עונשם על 5.5 שנות מאסר.

ע"פ 5780/13 **בן אבו נ' מדינת ישראל** (16.7.2014) - שם נדון עניינו של נאשם ששדד חנות מכולת, תוך שהצמיד סכין יפנית לצווארו של המוכר. בית המשפט העליון התערב במידת מה במתחם שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי, והעמידו על **30 עד 60 חודשי מאסר**.

ת"פ (מרכז) 19859-09-21 **מדינת ישראל נ' אדהן** (26.6.2022) - הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, בכך ששדד, יחד עם חבריו, בעלים של בית עסק, סכום של מאות אלפי שקלים והיכה אותו בפרצופו עם אלה. מאוחר יותר השליך את התיק עם הכסף לאחר שהמתלונן רדף אחריו. הצדדים עתרו במשותף **למתחם ענישה הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר**. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם עונש שמשקף את אמצע המתחם, לאור עברו הפלילי המכביד, וגזר עליו 54 חודשי מאסר.

ת"פ (ב"ש) 43932-09-20 **מדינת ישראל נ' צרקסוב** (24.6.2021) - הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, בכך ששדד רכוש בשווי 250,000 ₪ מחנות תכשיטים באיומי אקדח אוויר, תוך שעטה מסכה וכפפות ואף הדליק אבוקות על מנת להקשות על זיהויו. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר**, והטיל על הנאשם 52 חודשי מאסר.

ת"פ 25806-08-17 **מדינת ישראל נ' פרוז** (20.2.2020) - שם דובר בנאשם אשר שדד בצוותא עם אחר את המתלוננת עת הלכה ברחוב באמצעות ריסוס גז פלפל על פניה, באותו מקרה אף איבדה המתלוננת את שיווי משקלה ונחבלה בברכה הימנית, תוך שהנאשם ושותפו גונבים ממנה את תיקה, ובו מספר פריטים ונמלטים מן המקום. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש **הנע בין 18 חודשי מאסר ל-48 חודשי מאסר**. לבסוף הטיל על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, בסטייה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום.

ת"פ (ת"א) 312-12-17 **מדינת ישראל נ' אל מוסראתי** (6.8.2018) - הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, שוד בנסיבות מחמירות (בחבורה ובנשק חם), נשיאת נשק וכן בעבירות תעבורה, בכך ששדד יחד עם אחרים ובאיומי אקדח סכום של 800,000 ₪ מידי של שליח בחברה. לאחר מכן ניסתה החבורה להימלט תוך נהיגה פראית בכביש מהיר, ואף הייתה מעורבת בתאונה. במקרה זה קבעתי **מתחם ענישה הנע בין 32 ל-60 חודשי מאסר**, והטלתי על הנאשם 40 חודשי מאסר בפועל. הנאשם חזר בו

מערעור שהגיש לבית המשפט העליון לאחר הדיון הראשון בע"פ 6831/18 (4.3.2019).

ת"פ (מרכז) 3670-10-13 **מדינת ישראל נ' דנון** (12.3.2015) - שם נקבע מתחם עונש הולם בעניינו של נאשם 1 שהורשע בעבירות של שוד באמצעות אקדח, ככזה הנע בין **30 ל-60 חודשי מאסר**. בעניינו של שותף נוסף לביצוע המעשה, שלא החזיק באקדח, נקבע **מתחם הנע בין 27 חודשי מאסר ל-54 חודשי מאסר**.

10. בהינתן הפגיעה בערכים המוגנים, ותוך שקלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת, ראיתי לקבוע מתחם עונש **הנע בין 30 חודשי מאסר לבין 60 חודשי מאסר**.

קביעת העונש המתאים

11. נתתי דעתי למכלול נתוניו של הנאשם, והגעתי למסקנה כי יש מקום לאמץ את הרף התחתון של המתחם. מסקנה זו מבוססת על העובדה כי עסקין בנאשם צעיר (בן 20 במועד ביצוע העבירות), בעל נסיבות חיים מורכבות (ראה התסקיר וטיעון הסנגור), ללא הרשעות קודמות, אשר קיבל אחריות מלאה על מעשיו, ועומד בפני ריצוי מאסרו הראשון.

צבר הנתונים שפורטו מצדיק התחשבות, וכאשר מצרפים לכך גם את העובדה כי הנאשם עובד בעבודה מסודרת, הקים תא משפחתי אך לאחרונה, ופניו לשיקום חיו (ראה אף עדותו של אביו בשלב העונש) - מתחזקת המסקנה בדבר האפשרות לאמץ את הרף התחתון.

בהינתן הנתונים הנוספים המופיעים בתסקיר כמו גם עמדת שירות המבחן, הגעתי למסקנה כי מקרה זה אינו מתאים להריגה ממתחם העונש מטעמי שיקום, ויש לזקוף לזכות הנאשם את אותם נתונים שפורטו, באופן שאלה יישקלו בגדרו של המתחם.

12. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל (בניכוי ימי מעצרו: 8.2.21 עד 18.2.21). הנאשם יתייצב ביום 1.5.23 בשעה 09:00 במתקן ניצן או במתקן אחר עליו יורה שב"ס בהליך המיון המוקדם, כל שייערך כזה.

ב. 6 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע או עבירת רכוש מסוג פשע.

ג. 3 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון או עבירת רכוש מסוג עוון.

ד. פיצוי לשלושת המתלוננים (א.א, ב.ב ו- ג.ג) בסך כולל של 12,000 ₪ (4,000 ₪ לכל מתלונן). הפיצוי ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.6.23. לא ישולם הפיצוי במועדו תועבר גבייתו למרכז לגביית קנסות.

התביעה תדאג לעדכן את המתלוננים בדבר זכאותם לפיצוי ובדבר הצורך למסור פרטיהם למזכירות בית המשפט.

ה. קנס בסך 5,000 ₪. הקנס ישולם עד ליום 1.5.23 או 50 ימי מאסר תמורתו. הקנס יקוזז מסכום ההפקדה שצפוי להפקיד הנאשם כעולה מפרוטוקול ישיבת היום.

ניתן צו למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן והודע היום ב' טבת תשפ"ג, 26/12/2022 במעמד הצדדים.

**בני שגיא, שופט
סגן נשיא**